

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kuntien takauskeskuksesta annettua lakia. Takauskeskuksen valtuuskunnan toimikauden alkamisajankohta muutettaisiin ja laissa mainittaisiin nimenomaisesti mahdollisuus käyttää sopimusvakuuksia.

Lain on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA JA EHDOTETUT MUUTOKSET.....	3
1.1 Valtuuskunnan toimikauden alkaminen.....	3
1.2 Vakuuksia koskeva muutostarve.....	3
2 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
3 ASIAN VALMISTELU.....	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	4
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	4
2 VOIMAANTULO.....	5
LAKIEHDOTUS.....	6
Laki Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta.....	6
LIITE.....	8
RINNAKKAISTEKSTI.....	8
Laki Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta.....	8

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1 Valtuuskunnan toimikauden alkaminen

Kuntien takauskeskuksesta annetun lain (487/1996) 5 §:ssä säädetään takauskeskuksen päätösvaltaa käyttävästä valtuuskunnasta. Valtuuskunnassa on vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Säännöksen mukaan asianomainen ministeriö määrää jäsenet ja varajäsenet kunnallisvaalien jälkeisen vuoden lokakuun 1 päivänä alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Heidät määrätään kuntien keskusjärjestön esittämistä henkilöistä. Jäseniä määrättäessä on otettava huomioon jäsenyhteisöissä vallitsevat poliittiset voimasuhteet sekä alueelliset ja muut tasapuolisuusnäkökohdat.

Toukokuun alussa 2015 voimaan tulleella uudella kuntalailla (410/2015) kunnallisvaalien nimitys muutettiin kuntavaaleiksi. Lisäksi vaalien ajankohtaa ja uuden kunnanvaltuuston toimikauden alkamisajankohtaa muutettiin. Kuntalain 15 §:n mukaan kunnanvaltuuston toimikausi alkaa kesäkuun alussa ja vaalilain (714/1998) 144 §:n mukaan kuntavaalit toimitetaan huhtikuun kolmantena sunnuntaina. Aiemmin vaalit toimitettiin lokakuussa ja uuden kunnanvaltuuston toimikausi alkoi seuraavan kalenterivuoden alusta.

Kuntalain ja vaalilain muutosten seurauksena kuntien takauskeskuksen uuden valtuustokunnan toimikausi alkaisi vasta lähes puolitoista vuotta kuntavaalien toimittamisen jälkeen. Kyseistä säännöstä esitetään muutettavaksi niin, että valtuuskunnan toimikausi alkaisi kuntavaalien jälkeisen vuoden tammikuun 1 päivänä. Lain voimaantulosäännöksellä jatkettaisiin lain voimaantullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikautta vuoden 2017 loppuun saakka.

Kyseisessä pykälässä käytetty sanamuoto kunnallisvaaleista muutettaisiin vastaamaan kuntalain säännöksiä. Lisäksi muutettaisiin pykälässä käytetty ilmaus asianomainen ministeriö. Pykälän sanamuoto muutettaisiin vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja muita lain jo aiemmin muutettuja pykäläitä niin, että asianomainen ministeriö sanamuoto korvattaisiin sanalla valtiovainministeriö.

1.2 Vakuuksia koskeva muutostarve

Luottolaitoksia koskeva sääntely on muuttunut merkittäväällä tavalla Kuntien takauskeskusta koskevan lainsäädännön voimaantulosta ja lakia on näihin muutoksiin liittyen muutettu aieminkin. Voimassaoleva sääntely ei käytännössä enää mahdollista tilannetta, jossa luottolaitoksen omaisuutta merkittävässä määrin rasittaisi jonkun kolmannen tahon oikeus. Sääntelyn tavoitteena on, että luottolaitoksella olisi mahdollisimman paljon sen toimintaa turvaavia likvidejä varoja ja tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää takauskeskuslain 1 §:n tarkoittamalta luottolaitokselta eli käytännössä Kuntarahoitus Oyj:ltä nykyistä enemmän likvidejä eli välittömästi maksuvalmiuteen käytettäviä varoja. Näihin varoihin ei saa kohdistua mitään rasitteita, kuten esimerkiksi takauskeskuksen panttioikeutta sen antamien takausten vastavakuutena.

Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 8 §:n mukaan takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Lain 1 §:n tarkoittaman luottolaitoksen maksuvalmiutensa turvaamiseksi ja riskeiltä suojautumiseksi tekemille järjestelyille takaus voidaan kuitenkin myöntää ilman erillistä vastavakuutta.

Lain 8 §:ää tulisi täsmentää niin, että laissa mainittaisiin mahdollisuus kohdistaa Kuntarahoitus Oyj:n toimintaan sopimuksilla takauskeskuksen aseman turvaamiseksi tarvittavia erityisehtoja eli ns. kovenantteja. Nämä erityisehdot toimisivat takauskeskuksen asemaa turvaavina sopimusvakuuksina. Sopimusvakuuksien on toistaiseksi tulkittu sisältyvän 8 §:ssä edellytetyn riittävän vakuuden määritelmään, mutta asiasta olisi mahdollisten tulkintaongelmien välttämiseksi perusteltua säätää laissa. Tällaisia sopimusvakuuksina toimivia erityisehtoja, jotka käytännössä toimivat vakuuksina ovat muun muassa luottolaitokselta tiettyä toimintaa edellyttävät tai luottolaitoksen talouteen liittyvät ehdot. Koska sopimusvakuuksia käytetään vakuuksina myös luottolaitoksen maksuvalmiutensa turvaamiseksi ja riskeiltä suojautumiseksi tekemille järjestelyille, laissa ei olisi enää erikseen tarpeen säätää siitä, että näille järjestelyille takaus voidaan myöntää ilman vastavakuutta. Sopimusvakuuksien nimenomainen mainitseminen laissa ei kuitenkaan muuttaisi sitä, että terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä Kuntien takauskeskuksen jäsenkuntien edun näkökulmasta riittävän vakuuden on perusteltua muodostua ensisijaisesti saamisiin perustuvista vakuuksista ja sopimusvakuuksia käytettäisiin siinä määrin kuin se on toiminnan tarkoituksen kannalta riittävästi perusteltua.

2 Esityksen vaikutukset

Kuntien takauskeskuksen valtuuskunnan toimikauden muuttamisessa on kyse uuden kuntalain (410/2015) voimaantulosta johtuvasta teknisestä muutoksesta, jolla ei ole kuntiin tai muihin tahoihin kohdistuvia suoranaisia vaikutuksia.

Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 8 §:n muutoksella huomioitaisiin jo muodostunut käytäntö ja ehkäistäisiin mahdollisia tulkintaongelmia. Säännöksen muuttamisella on vaikutusta lähinnä Kuntien takauskeskuksen sekä Kuntarahoitus Oyj:n toimintaan. Muutoksella ei katsota olevan vaikutusta kuntien vastuuseen Kuntien takauskeskuksen sitoumuksista.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty Kuntien takauskeskuksen, Kuntarahoitus Oyj:n, Suomen Kuntaliiton, Finanssivalvonnan, Finanssiala ry sekä 68 asukasluvultaan ja sijainniltaan erilaisen kunnan lausunnot.

Lausuntojen perusteella sopimusvakuuksia koskevaa esitystä on perustelujen osalta täydennetty.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

5 §. Valtuuskunta. Pykälän 3 momentissa huomioitaisiin uuden kuntalain (410/2015) säännökset, kunnanvaltuustojen toimikauden alkamisajankohdan muutos sekä kuntavaalien toimittaminen huhtikuussa aiemman lokakuun sijaan. Lain voimaantulosäännöksessä säädettäisiin, että lain voimaantullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi jatkuisi vuoden 2017 loppuun saakka.

8 §. Takausten myöntäminen. Pykälän 3 momentin mukaan takauskeskus voisi nykyiseen tapaan myöntää takauksia vain riittäviä vakuuksia vastaan, jollei valtiovarainministeriö erityisesti antaisi lupaa takauksen myöntämiseen ilman vakuutta. Uutena asiana pykälässä todettaisiin erikseen, että vakuus voisi olla myös sopimusvakuus, jolla tarkoitettaisiin luottolaitoksen toimintaan sopimuksella kohdistettavia erityisiä, takauskeskuksen asemaan turvaavia ehtoja. Tällaisia ehtoja voivat olla muun muassa luottolaitokselta tiettyä toimintaa edellyttävät tai tiet-

tyjä taloudellisia vaatimuksia sisältävät ehdot, kuten esimerkiksi kieltä pantata omaisuutta. Pykälässä ei tämän jälkeen enää erikseen olisi tarpeen säätää luottolaitoksen maksuvalmiutensa turvaamiseksi ja riskeiltä suojautumiseksi tehtävien järjestelyjen vapauttamisesta vastavakuusvaatimuksesta. Sopimusvakuuksien nimenomaisella mainitsemisella pykälässä ei kuitenkaan muutettaisi sitä perusperiaatetta, että terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä Kuntien takauskeskuksen jäsenyhteisöjen edun näkökulmasta riittävän vakuuden on perusteltua muodostua ensisijaisesti saamiin perustuvista vakuuksista ja sopimusvakuuksista voitaisiin käyttää siinä määrin kuin se on toiminnan tarkoituksen kannalta perusteltua.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kuntien takauskeskuksesta annetun lain (487/1996) 5 §:n 2 momentti ja 8 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, ensiksi mainittu laissa 377/1997 ja viimeksi mainittu laissa 1005/2007, seuraavasti:

5 §

Valtuuskunta

Valtuuskunnassa on vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä ja jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet ja varajäsenet kuntavaalien toimitusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Heidät määrätään kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä. Jäseniä määrättäessä on otettava huomioon jäsenyhteisöissä vallitsevat poliittiset voimasuhteet sekä alueelliset ja muut tasapuolisuusnäkökohdat.

8 §

Takausten myöntäminen

Takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Vakuus voidaan antaa myös sopimusvakuutena ilman erillistä vastavakuutta. Erityisestä syystä takaus voidaan myöntää ilman vakuutta muulloinkin, jos valtiovarainministeriö antaa siihen luvan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Lain voimaan tullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi jatkuu joulukuun 2017 loppuun.

HE 92/2017 vp

Helsingissä 24 päivänä elokuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen

Laki

Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kuntien takauskeskuksesta annetun lain (487/1996) 5 §:n 2 momentti ja 8 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, ensiksi mainittu laissa 377/1997 ja viimeksi mainittu laissa 1005/2007, seuraavasti:

5 §

Valtuuskunta

Valtuuskunnassa on vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Asianomainen ministeriö määrää jäsenet ja varajäsenet kunnallisvaalien jälkeisen vuoden lokakuun 1 päivänä alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Heidät määrätään kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä. Jäseniä määrättäessä on otettava huomioon jäsenyhteisöissä vallitsevat poliittiset voimasuhteet sekä alueelliset ja muut tasapuolisuusnäkökohdat.

5 §

Valtuuskunta

Valtuuskunnassa on vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä ja jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. *Valtiovarainministeriö* määrää jäsenet ja varajäsenet *kuntavaalien toimittamisvuotta seuraavan vuoden tammi-kuun 1 päivänä* alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Heidät määrätään kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä. Jäseniä määrättäessä on otettava huomioon jäsenyhteisöissä vallitsevat poliittiset voimasuhteet sekä alueelliset ja muut tasapuolisuusnäkökohdat.

8 §

Takausten myöntäminen

Takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Edellä 1 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen maksuvalmiutensa turvaamiseksi ja riskeiltä suojautumiseksi tekemille järjestelyille takaus voidaan kuitenkin myöntää ilman erillistä vastavakuutta. Erityisestä syystä takaus voidaan myöntää ilman vakuutta muulloinkin, jos valtiovarainministeriö antaa siihen luvan.

8 §

Takausten myöntäminen

Takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. *Vakuus voidaan antaa myös sopimusvakuutena ilman erillistä vastavakuutta.* Erityisestä syystä takaus voidaan myöntää ilman vakuutta muulloinkin, jos valtiovarainministeriö antaa siihen luvan.

HE 92/2017 vp

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 2017.*

*Lain voimaan tullessa toimivaltaisen val-
tuuskunnan toimikausi jatkuu joulukuun 2017
loppuun.*